

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เนื่องจากผู้เขียนเคยศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการในชั้นประกาศนียบัตรกฎหมายธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมีความสนใจในปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการอนุญาโตตุลาการของไทย ซึ่งอาจารย์ผู้สอนได้เคยปรารภว่า พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 ยังมีความบกพร่องไม่สามารถบังคับใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเมื่อผู้เขียนได้เรียนปรึกษากับ รองศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ หรยางกูร อาจารย์ประจำวิชาอนุญาโตตุลาการในชั้นปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ได้รับการชี้แนะถึงข้อบกพร่องเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ จึงทำให้ผู้เขียนเกิดแรงจูงใจในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อวิเคราะห์พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 ถึงข้อดีและข้อด้อยเพื่อการปรับปรุงพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 โดยการพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL Model Law)

1.2 ความสำคัญของการปฏิรูปกฎหมายการอนุญาโตตุลาการ

จากภาวะปัจจุบันซึ่งการขยายตัวในทางธุรกิจการค้าได้แผ่กว้างไปทั้งในประเทศและต่างประเทศทำให้การระงับข้อพิพาททางการค้าโดยเอกชนเป็นสิ่งที่สะดวกและรวดเร็วกว่าการระงับข้อพิพาทโดยองค์กรศาลยุติธรรมของรัฐ และการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการก็เป็นวิธีที่นิยมในหมู่นักธุรกิจการค้าอย่างหนึ่ง เนื่องจากได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีระงับข้อพิพาทที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพและสามารถรักษาความลับในทางการค้าของคู่กรณีได้ เมื่อมีการทำสัญญาทางการค้าคู่สัญญาจึงมักกำหนดข้อความระบุให้ใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทหากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น แต่โดยที่กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการปัจจุบันของไทยยังขาดความสมบูรณ์ในการบังคับใช้กับข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นข้อขัดข้องที่ทำให้คู่สัญญา

หลักเลียงที่จะใช้กฎหมายการอนุญาตอุตสาหกรรมของไทยในการดำเนินการอนุญาตอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาการอนุญาตอุตสาหกรรมทางการค้าระหว่างประเทศในประเทศไทยก้าวหน้ายิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อบกพร่องที่มีอยู่ในกฎหมายการอนุญาตอุตสาหกรรมของไทย คือ พระราชบัญญัติอนุญาตอุตสาหกรรม พ.ศ.2530 เพื่อให้การอนุญาตอุตสาหกรรมทางการค้าในประเทศไทยสามารถบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้ดี และเป็นที่ยอมรับถึงความมีศักยภาพของกฎหมายอนุญาตอุตสาหกรรมของประเทศไทยทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ

1.3 วัตถุประสงค์และขอบเขตการทำวิทยานิพนธ์

ตามที่การอนุญาตอุตสาหกรรมทางการค้าในประเทศไทยยังประสบข้อขัดข้องจากการใช้และตีความบทบัญญัติพระราชบัญญัติอนุญาตอุตสาหกรรม พ.ศ.2530 อันเนื่องมาจากพระราชบัญญัติอนุญาตอุตสาหกรรม พ.ศ.2530 ยังมีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน และไม่สมบูรณ์ในการบังคับใช้ การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาเพื่อหาหลักกฎหมายหรือทฤษฎีทางนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพระราชบัญญัติอนุญาตอุตสาหกรรม พ.ศ.2530 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมให้การอนุญาตอุตสาหกรรมในประเทศไทยแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ

1.4 วิธีดำเนินการทำวิทยานิพนธ์

การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใช้วิธีการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวิธีการวิจัยโดยเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้วิธีการพรรณนาและวิเคราะห์ (Descriptive and Analytical Method) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ซึ่งเริ่มต้นจากการนำเสนอประวัติความเป็นมาของการเกิดขึ้นและพัฒนาการของอนุญาตอุตสาหกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงความหมายของอนุญาตอุตสาหกรรม และต่อมาจะอธิบายถึงทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับการอนุญาตอุตสาหกรรมและประวัติความเป็นมาของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการอนุญาตอุตสาหกรรมทางการค้าระหว่างประเทศของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ จากนั้นจึงนำเสนอปัญหาที่ควรพิจารณาจากการใช้กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตอุตสาหกรรมทางการค้าใน

ประเทศไทย โดยการอธิบายเปรียบเทียบพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 กับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ ในเรื่องของแบบของสัญญา จำนวน คุณสมบัติและการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ และการทำคำชี้ขาดตลอดถึงการขอให้ศาลยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาด การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ และท้ายสุดเป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนหวังว่าจะช่วยให้ผู้ที่สนใจในกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการของไทยมีความเข้าใจในกฎหมายอนุญาโตตุลาการยิ่งขึ้นตลอดจนเป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ประโยชน์อีกประการหนึ่งของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือการศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 เพื่อหาข้อบกพร่องโดยการเปรียบเทียบกับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 ดังกล่าว

ประโยชน์ประการสุดท้ายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อให้กฎหมายอนุญาโตตุลาการของไทยมีความสอดคล้องกับกฎหมายอนุญาโตตุลาการของต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี